український католицький часопис

МІСІОНАР

РІК ЗАСНУВАННЯ 1897 № 12 (38) * ГРУДЕНЬ 1995

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український католицький часопис

Засновники - Отці Василіяни

Головний редактор
о. Василь Зінько, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Дам'ян Богун, ЧСВВ,
о. Іван Новак, ЧСВВ,
о.Йосафат Воротняк, ЧСВВ,
о. Йосиф Будай, ЧСВВ,
о. Павло Мадяр, ЧСВВ

Комп'ютерна верстка
Ольги Кузьмич

На обкладинці:

Пресвята Богородиця

Адреса редакції:
м. Львів, 290019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський
монастир ОО. Василіян
тел. 72-46-94

Підписано до друку 28.11.95
Формат 70x100 1/16. Друк
офсетний. Папір друк. № 1.
Умов. друк. арк. 5,2. Умов.
фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид.
арк. 5,0. Тираж 3000 прим.
Зам. 47.

Віддруковано з готових
діапозитивів у Жовківській
книжковій друкарні видавництва
Отців Василіян «Місіонер».
292310, Львівська обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

З М І С Т

о. Василь Зінько, ЧСВВ
Роздуми наприкінці року 1
Намір апостольства молитви на січень 2
В. Сокальський
Три Дмитра 4
Папа Іван Павло II навчає
"Матір життя" 5
Святий Антоній з Падуї 6
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Апостольський престіл 7
Про релігійні громади на Полтавщині 7
Празник Святого Йосафата в Римі... 8
о. Павло Мадяр, ЧСВВ
Про інтимні стосунки 11
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Хресне знамено 13
Марійська дружина
Свято в Палаці Культури 15
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Справедливість в євангелиста св. Матея 16
о. Дам'ян Богун, ЧСВВ
Сумний мартиролог 18
Чеслава Пачковська
Трагедія родини Согорів 19
Беатифікаційний процес Владики
Т. Ромжі 20
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Горілка - ворог нашого щастя 21
Ювілей Братств Тверезості 22
Місійні дні 23
Пояснення Служби Божої глухонімим 24
Володар Буженко
Бути людиною... у Храмі Божому 26
Є. Шидловський
Коли моя хата з краю... 27
"Хай би хтось, але не я!" 27
Володар Буженко
Що пишуть і про що говорять... 28
В. Сокальський
Про вервицю 29
Духовна поезія 30
Анна Наорлевич
Святий Миколай не забув 31

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

© Журнал "Місіонар", 1995.

ВІД РЕДАКЦІЇ:

РОЗДУМИ НАПРИКІНЦІ РОКУ

Скоро пролетів 1995 рік Господній. Ми навіть не відчули, як застукав до нас останній його місяць - грудень. А в кінці року, звичайно, різні думки снуються в голові та серці. Перед очима постають наші успіхи, невдачі та рани особистого, а ще більше громадського життя.

Як у минулі роки, так і цього, проминаючого, впадає нам в очі пануючий матеріалістичний світогляд, чи погляд на світ. Усе вимірюється зарплатою, валютою (і то твердою) та й економікою. Такі почування залишила нам минула система і такі самі, а може й куди гірші прояви приносить нам захід. Він, наче гайворон, налітає та й крякає, шукаючи для себе якоїсь користі та наживи.

Свідченням цього є щораз більша розкутість звичаїв та порнографія, сороміцькі фільми, телепрограми, не говорячи вже про наркоманію, хуліганство, машинокрадство тощо.

З християнського погляду нам треба з таким матеріалістичним поняттям і сприйняттям життя боротися, та лікувати серця і душі від того пороку. "Але чи можна це зробити?" - запитають песимісти. Можна, і то дуже успішно. Однак тут треба вірити, бо віра гори переміщає, як каже нам Христос. І вже діяти після тієї нашої сильної і непохитної віри.

До першої проблеми додається органічно й друга. А це - брак тверезості. Хоч ми, християни, віримо Божій погрозі, що пияки Царства Божого не успадкують, але наш спротив цьому злу не ведеться серйозно та успішно. Коли нам зрозуміло, що пияцтво порушує кожну Божу заповідь, то чому з ним не боротися? Та ж отакий пияк переступає і п'яту та восьму, і сьому та інші заповіді Божі. Коли ми не поборемо тієї язви, то відвоювання свободи після стількох років неволі нам нічого путнього не принесе.

Коли заторкнути ту болячку суспільства, що нею є алкоголь, то зараз бачимо і велику руїну. Скільки є таких, що не мають церковного шлюбу, хоч його і можуть мати, а ще більше таких, які не живуть разом. Доки не буде впорядковане в нашій Церкві та народі родинне життя за Божими законами, то марними будуть зусилля врятувати людство. Хоча дивлячись зблизька, справа може увінчатися успіхом з Божою допомогою та доброю волею між людьми. Це саме можна сказати і про погану звичку - куріння.

В кінці року ми повинні щиро покласти руку на серце та й постановити жити іншим, кращим і направду християнським життям. Тільки трошки доброї волі та й уникання спокус, і можна переконатися, що тільки на Божому законі може бути побудоване якесь щастя, наскільки взагалі щастя в цьому житті є можливе. Заради цього візьмімося спершу ми самі за діяльне християнське життя. Молитва, приймання Святих Тайн й добрі вчинки нехай завжди супроводжують нас.

Коли зусилля будуть важливі й щирі, то нам не забракне ласки від Бога та Покрови Пресвятої Богородиці, і ми переможемо й у наступному 1996 році Божому. Тоді він буде ще кращим і більше прислужиться до цього і потойбічного життя!

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

Оце Серце, що так дуже полюбило людей...

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й терпіння нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників і у всіх намірах Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву і Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СІЧЕНЬ:

Загальний: ЩОБ ХРИСТИЯНИ СПРАВЕДЛИВО ЗАХИЩАЛИ МИР, А ОСУДЖУВАЛИ НАСИЛЬСТВО (Поблагословлене Святішим Отцем).

Перша частина наміру - це обороняти мир і лад. До цього можемо спричинитися не тільки самою молитвою, але й ділом. А як це зробити?

1. Щоб кожен з нас належно захищав мир, спокій та лад у суспільстві, то треба кожному сумлінно виконувати свої громадянські обов'язки. Саме тому немає єдності між людьми, бо вони не прагнуть робити те, що їм належиться, але намагаються, щоб інші робили, а вони собі будуть спочивати чи й ще краще - панувати. Якщо український народ буде усі свої обов'язки гідно виконувати, тоді ніхто не пхатиметься нагору. Але

навіть ставши відповідальним за добро загалу, тоді буде якийсь член суспільства старанно дбати за інших.

2. Другий чинник, який плідно будує мир і лад - це думка про загальне добро усіх. Коли усім буде добре, тоді і нам не буде зле. Люди часто помиляються і не здатні думати про спільне благо. Навпаки, вони тримаються засади: моя хата з краю, чужої не знаю, чи брат собі рад, а сестра собі сама. Якраз отой непоміркований індивідуалізм сприяє виникненню різноманітних партій та організацій.

3. Мир захищаємо тоді, коли його руйнівникам даємо належну відповідь. От когось кривдять так: батька родини звільнили з праці. А коли хтось любить мир, той не буде тихо сидіти і мовчати на кривду. Зрештою, нині його звільнили, а завтра тебе позбудуться. Тому треба об'єднатися і вимагати прав для одного, тим самим охороняючи себе й товаришів.

Друга частина наміру - це осуджувати спільно насильство. Це можемо робити потрійним способом.

1. Публічно заявити, що ми на кривду та переслідування не погоджуємося. От, наприклад, хтось сіє наклепи на лад і суспільні відносини. Це часто можна нині почути в нас. "От маєте Україну! А роботи немає. Колись було все дешеве..." Коли миролюбець це чує, то одразу протестує: "Чому нам тепер зле? Та ж маємо відкриті церкви і можемо вільно висловити свої думки та погляди. А ти чого хочеш? Може, щоб нам знову закривали церкви і ми не могли вільно думати?" Коли б так усі обізвалися, то не було б незадоволення між людьми.

2. Не допускати насильства, бережучи одне одного. Наприклад, на вулиці. Кілька голодранців б'ють перехожого. Люди зараз же вчиняють гвалт і напасники втікають. Таке часто трапляється, і на вулиці настає спокій, а жертва нападу - звільнена.

3. Коли йдеться про насильство над багатьма (скажімо, в Боснії чи Чечні), то уся громадськість повинна таке насильство не лише засудити, але й вимагати суду над винуватцями та покари для них. Мабуть тому діються усякі насильства над народами та їхньою релігією, бо світова громадськість байдуже спостерігає, як інших мордують та винищують. Одним словом, намір є дуже практичним та вимагає нашої активної співдії.

Місійний: ЩОБ СВІДОМІСТЬ ОБОВ'ЯЗКУ ЗВІЩАТИ ХРИСТА ДЛЯ СВІТУ ПОШИРЮВАЛА ДУХ ЕКУМЕНІЗМУ МІЖ ХРИСТИЯНАМИ.

Кожен хрещений має бути світлом світу і сіллю землі. А найкраще це проявляється тільки тоді, коли він своїм прикладом і живим словом свідчить про свого Спаса, Господа Ісуса Христа. Ми всі повинні мати почуття того обов'язку і виголошувати правду про Божого Сина усьому світові.

Таким чином, ми можемо поширити всехристиянське порозуміння. Це, іншими словами, отой екуменізм. Коли ми матимемо думку ширити християнство, то дамо гарний приклад іншим християнам, і вони будуть нас наслідувати.

Не забуваймо і того, що католики досить повільні в справі голошення Христової науки. У цьому нас перевершують інші християни. Та це не повинно перешкодити нам взятися до праці та перегнати інших ревністю!

Місцевий: ЩОБ ЧОТИРИСТАРІЧЧЯ БЕРЕСТЕЙСЬКОІ ЄДНОСТІ СТАЛО ПОЧАТКОМ ЩЕ ВІРНІШОГО ЄДНАННЯ НАШОЇ ЦЕРКВИ З АПОСТОЛЬСЬКИМ ПРЕСТОЛОМ.

Попри всі ворожі акції отих петрів, катерин лютих, миколів перших і других, та врешті і сталінів, і брежнєвих, наша об'єднана з Петровим престолом Церква пережила чотири століття гідного і плідного життя. За це ми всі щиро дякуємо Богові та святим нашим мученикам і визнавцям на чолі зі св. Йосафатом. Молімося, щоб український народ чисельніше належав до правдивої Христової Церкви. Вона ж одна не потрапила на гак земної влади, хоч папа Григорій VII був у вигнанні і там помер. Але Церква не піддалася, і до сьогодні вона єдина, де світська влада не має права нею керувати.

Покровитель на січень - Св. Григорій НІСЬКИЙ (23.1)

Це рідний брат св. Василія Великого. Він був одружений з Теосевією і став священиком. Щоб мати помічника у боротьбі з аріанами, св. Василій призначив його єпископом міста Нісси, але Григорій мусів йти у вигнання. На Вселенському Соборі у Царгороді 381 року Григорій займав ключове місце. Він багато писав, а між тими писаннями два найважливіші: про дівицтво та життя св. Макрини, його та Василевої сестри. Стиль його писань досить важкий. У тій епосі цим святим отцем вельми захоплювалися і VII Нікейський Собор надав йому титул: "Отець отців". Помер 395 року на 70 році життя.

З ПОТОКУ НОВИН

ТРИ ДМИТРА

Наш народ здавна любить ім'я Дмитро. І між тими Дмитрами є чимало визначних українців, як от Дмитро Тупталенко, автор "Житія Святих", Дмитро Вітовський, Дмитро Данилишин і, зокрема, Дмитро Байда - Вишневецький, що зорганізував уходників в Січ на Хортиці, тим самим заклав підвалини козаччини. Його можна б назвати в історії України першим Дмитром. А другим Дмитром, стаття якого про УКЦ навернула відомого архикатолика Олександра Моха, є Донцов. І, врешті, третім Дмитром є о. д-р Дмитро Блажейовський, великий натхненник вишиванкового мистецтва та й автор багатьох книг, які приносять не тільки йому честь, але й усій нашій нації, а, передусім, Церкві. 27-го жовтня цього року у Львові була репрезентація його останньої книжки про Берестейську ре-унію. Його гарно привітала українська еліта з УКГЦ і УАПЦ.

В. СОКАЛЬСЬКИЙ

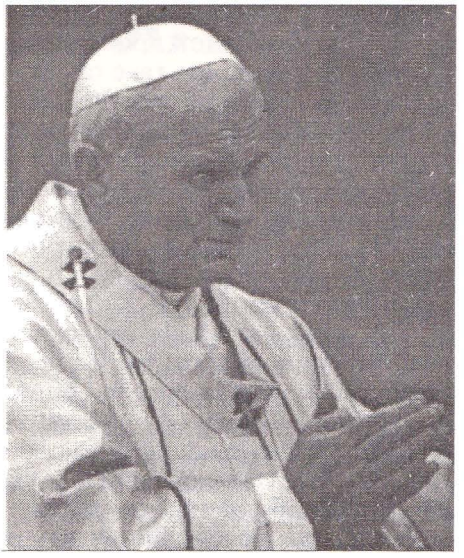

"МАТІР ЖИТТЯ"

На загальній аудієнції, яка відбулася 26 жовтня цього року на площі перед базилікою святого Петра, Святіший Отець продовжив вже розпочату раніше тему про роль Богородиці в житті Церкви.

Коли II Ватиканський Собор говорить, що "Пречиста Діва Марія визнається і прославляється як правдива Матір Бога і Спасителя", то хоче привернути нашу увагу до того зв'язку, який існує між материнством Марії і ділом відкуплення (Lumen gentium, 53). Протягом довгих століть наука про Марію завжди орієнтувалася на розвиток науки про Христа. Саме божественне материнство Марії було проголошене ще на III Вселенському Соборі в Ефесі, щоб тим самим утвердити єдність особи Христа. Подібне стається і у поглибленні присутності Марії в історії спасіння.

Продовжуючи свою катехизу, Папа взяв за приклад постать святого Іринея, який жив у другому столітті і вже тоді з очевидністю допускав думку про вклад Марії у загальне діло спасіння. Святий Іриней надавав значення тому фактові, що Марія в момент Благовіщення дала свою згоду. Під покорою і вірою Пречистої Діви з Назарета він розуміє і досконалу протилежність непослуху та невірства Єви. Благовіщення стало життєдайним грунтом для долі усього людства. І справді, як Єва причетна до смерті, так Марія, з її "так", стала "причиною спасіння" для себе самої і усіх людей.

Його Святість нагадав також думку іншого святого, Арнальда з Чартру, який розрізняв на хресті "два вівтарі" - один у серці Марії, інший - у серці Христа. Христос жертвував своє тіло, Марія ж свою душу. Марія жертвувала себе духовно у глибокому єднанні з Христом і молилася за спасіння світу. Ось слова святого Арнальда: "Те, що мати просить, Син признає гідним, а Отець дає".

В той же час у практиці почитання і побожності християн, - продовжував Папа, - розвивається так званий контемплятивний погляд на "співстраждання" Марії, що яскраво представлене у зображеннях страждальної Божої Матері. Участь Марії у драмі Христа робить цю подію ще більше людською і допомагає вірним увійти у це таїнство: співстраждання Марії краще розкриває Страсті Христові. Поряд з участю у відкупительній місії Христа пізнається також духовне і всеохопне материнство Марії. Її ніколи не перестають почитати як Матір Божу. Те що вона є й нашою Матір'ю, надає Її

божественному материнст-ву нове обличчя і відкриває нам дорогу для глибшого спілкування з Нею. Материнство Марії у наших роздумах не полягає тільки в розбудженні чуттєвих відтінків нашого сприйняття: своїми заслугами і своїм заступництвом вона спричиняється до нашого духовного народження і сприяє розвитку життя Божої благодаті в нас. Тому Марію часто називають "Матір'ю Божої благодаті" або "Матір'ю життя". Іменем "Матір життя" часто називав Марію святий Григорій з Нісси. Ось його слова: "Марія є Матір'ю Життя, яким живуть усі люди: породжуючи це життя від себе самої, у певний спосіб вона відродила всіх тих, які жили б цим життям. Один лише був породжений, а всі ми були відроджені". В одному тексті про Марію з 13 століття знаходимо таке сміливе порівняння: Її відродження подібне до "болісних родів" Кальварії, в яких вона "стала духовною Матір'ю всього роду людського; у своєму пречистому лоні Марія зачала синів і дочок Церкви, через співстраждання".

II Ватиканський Собор, ствердивши, що Марія споконвіку була призначена стати Матір'ю Божественного Спасителя, додає наступне: "Тому, в порядку благодаті, вона є нашою матір'ю". Так, Марія є нашою матір'ю, і ця істина підтримувала в минулому і надалі підтримує духовне життя усіх нас, а в стражданні також додає нам сили, віри, надії.

РАДІО ВАТИКАН

З ПОТОКУ НОВИН

СВЯТИИ АНТОНІИ З ПАДУЇ

Це один із святих, найбільш відомих і люблених в усьому світі. Хоч жив він ще у XIII сторіччі і був славним богословом. Його проповіді відзначались уважним ставленням до простих людей. Після смерті його відразу визнано святим, а його слава перейшла кордони простору й часу. Святого Антонія з Падуї почитає не тільки католицький чи християнський світ, але також і мусульмани, буддисти та індуїсти, про що свідчать названі його іменем храми у Стамбулі, в Ерітреї, Шрі-Ланці чи Індії. У Латинській Америці почитання святого Антонія становить одну з основних складових частин народної побожності.

З нагоди 800-річчя народження святого Антонія від 19 до 21 жовтня у Падуї проводилася міжнародна зустріч на тему "Святий Антоній у світі". Варто тільки заглянути до програми виступів (наприклад: "Історія почитання святого Антонія в Албанії", "Святий Антоній в Німеччині", "Святий Антоній в Гані та Нігерії", "Святий Антоній у США", "Почитання святого Антонія в Перу, Еквадорі та Мексиці", щоб пересвідчитись у популярності цього святого серед віруючих найрізноманітніших культур і традицій.

Серед доповідей слід відзначити ту, яка була присвячена почитанню святого Антонія з Падуї в Польщі, Україні та Білорусії.

РАДІО ВАТИКАН

АПОСТОЛЬСЬКИЙ ПРЕСТІЛ

Протягом церковної історії оформилися різні центри християнства. Ними були Єрусалим, згодом Антіохія, Рим, Олександрія та Константинопіль. В останній час виникли окремі патріархати Болгарії, Румунії, Сербії та й Москви. Своїх католикосів-патріархів мають і вірмени, і халдейці, і грузини.

З того почалися і поділи в християнстві, та й годі всіх якось зібрати в одну соборну, святу, апостольську Церкву.

Виникає питання: як повставали такі центри? Перший центр з осідком в Римі, де помер і похований св. апостол Петро, повстав з волі самого Господа Ісуса Христа. "Ти - Петро (скеля), і на цій скелі збудую мою Церкву та й пекельні ворота її не подолають" (Мт. 16, 18). Інші повставали з інших спонук і, напевно, не з волі засновника Церкви.

От маємо олександрійський. Це тільки частина Церкви коптійського обряду. Халдейський чи маронітський - це окремі частини цілої вселенської Церкви. Хоч ці патріархати оформилися з внутрішніх церковних потреб. Але от такий константинопільський чи візантійський патріархат. Він виник за чисто політичним надхненням і згодом з таких же мотивів розірвав остаточно 1054 року з Петровим престолом.

Хотіли римські й германські імператори запрягти до свого воза Церкву в Римі, та з цим не погодився, між іншим, папа Григорій VII і пішов у вигнання та й там помер, але самостійність Церкви від цивільної влади оборонив, і понині папство прагне бути релігійною установою, а не інструментом дочасної громадської влади.

400 років тому до Петрового престолу повернулися наші українсько-білоруські єпископи, і впродовж тих століть перенесли страждання та переслідування, бо не хотіли бути інструментом ні польської, ані московської політики. І саме через те так понині атакують Українську Католицьку Церкву, бо вона на св. Петрі збудована і утверджена!

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

ПРО РЕЛІГІЙНІ ГРОМАДИ НА ПОЛТАВЩИНІ

За даними Полтавського управління у справах релігій при облвиконкомі станом на 27 жовтня цього року на Полтавщині зареєстровано 170 громад Української Православної Церкви Московського патріархату, 15 громад - Київського патріархату, 4 - Української Автокефальної Православної Церкви, 1 - римо-католицька громада. Такий контраст, на думку нашого кореспондента, не є наслідком свідомого вибору вірних. Жителі Полтавщини тепер роблять перші кроки у пізнанні релігії, більшість людей не розуміє відмінності між існуючими в Україні гілками православ'я і така перевага УПЦ МП пояснюється тим, що місцева влада толерує лише цю конфесію.

За повідомленням АРІ

ПРАЗНИК СВЯТОГО ЙОСАФАТА В РИМІ

(ЗА НОВИМ СТИЛЕМ)

Празник Святого Иосафата і за старим, і за новим стилем збирає в базиліці Святого Петра всю українську громаду Рима, адже там під престолом святого Василія Великого спочивають нетлінні мощі нашого великого священномученика, який віддав своє життя за єдність Христової Церкви. Ось так 12 листопада цього року вранці, у празник святого Йосафата за новим стилем, у базиліці святого Петра залунав урочистий український спів. Архієрейську Святу Літургію в українському обряді відслужили Високопреосвященніший Архієпископ Мирослав Марусин, Секретар Східної Конгрегації; Владика Іреней Білик, ЧСВВ, Івано-Франківський єпископ-помічник; о. Генезій Комар, ЧСВВ, ректор Папської Колегії Святого Йосафата. о. Атанасій Пекар, ЧСВВ, Протоконсультор Василіянського Чину; о. монс. Юрій Джуджар, урядовець Східної Конгрегації у співслужінні 20-ти священиків. За єдність Христової Церкви та долю України біля мощей святого Йосафата щиро молилась вся українська громада Рима.

Пропонуємо Вам проповідь Владики Мирослава Марусина, виголошену 12 листопада 1995 року під час Святої Літургії на гробі святого Йосафата в базиліці св. Петра у Ватикані.

Дорогі Отці, Брати і Сестри!

Прийшов світлий Ювілей 400-ліття віднови єдності української Церкви з Апостольським Престолом в Римі.

Святкуємо його в радості і простоті серця. Впали залізні окови з Церкви, тої першої закованої в часах жорстокого безбожницького переслідування на рідній землі. Зовсім так, як в Діяннях Апостолів. Нараз з'явився ангел господній і у в'язниці засяяло світло. Ланцюги впали з рук. Ув'язнений Петро став вільний і закликав: Господь вирвав мене з рук Ірода і від усього, чого очікував юдейський народ.

Так воно було за днів Ірода, так воно повторилось у нас перед 50-ти роками, коли припадав день 350-ліття Берестейської Унії. День цей стався для нас тоді за словами пророка "днем жури і тісноти, днем мряки і бурі" (Соф. 1,15). Та віруючий Божий люд України хоч і був позбавлений опіки своїх пастирів, що понесли кайдани імені Ісусового ради, чував і міцно стояв у вірі, кріпився надією, старався заховувати єдність духа в союзі миру і пам'ятав, що терпіння теперішнього часу є недостойні тої слави, яка колись об'явиться (Рим. 8,18).

Народ міцно стояв у вірі і Церква мучеників встоялась. Бо діло з'єднинення освятилось вже на початку мученичою кров'ю: 12 листопада 1623 року полоцький і вітебський архієпископ Йосафат Кунцевич, непоборний речник католицької єдності, впав, прошитий стрілами й добитий страшним топорем.

Але свята кров Мученика стала немов християнським посівом, бо самі вбивці, всі, крім одного, каялися у своєму злочині.

Заступництву цього святого Мученика треба завдячувати навернення Мелетія Смотрицького, завзятого Йосафатового суперника на полоцький престол, до католицької віри. Мелетій відважно, аж до своєї смерті, боронив заключене на Берестейському соборі повернення українців у лоно католицької Церкви.

Треба було колись довгих і нелегких переговорів, щоб здійснився намір київського митрополита Михайла Рагози та всієї ієрархії про єдність з Римом. Та з кінцем вересня 1595 року дійшло до того, що луцький Єпископ і екзарх царгородського патріарха, Кирило Терлецький та володимирський Єпископ Іпатій Потій, могли вибратися в Рим. Перед Різдвом Христовим, дня 23 грудня, Папа Климентій VIII прийняв в обіймі достойних послів у світлому зборі найвищих церковних та світських достойників та цього ж самого дня Апостольською постановою "Великий Господь і хвален вельми" проголосив на радість цілого світу вість про ту щасливу подію.

Собор у Бересті, як згадує Аркудій, 16 жовтня 1596 року, в день святого апостола Томи (за старим стилем) проголосив з'єднання.

Слід було сподіватись, що згода і однодумство, які так дуже відповідали потребам народу, дадуть щедрі плоди. Та прийшов ворог-чоловік і посіяв кукіль між пшеницею та й виглядало, що започатковане діло зникне безслідно.

Не зникло воно, а скріпилось, бо на поміч прийшли мученики за віру. Своєю кров'ю вони врятували Церкву.

В першій половині минулого століття 160 священиків з Підляшшя були забрані зі своїх громад і позамикані в московських монастирях, але не дались ані голодом, ані знущанням відвести від своєї святої постанови.

Священик Йосиф Анчевський, протриманий 32 роки в суздальському монастирі, сподобився смерті ісповідника в 1878 році. Мешканці села Пратулина на Холмщині не відповіли силою на насилля, але безборонні, збившись докупи, створили з себе живу загороду проти напасників. Вони пролили свою кров за Христа.

Текла ріками кров мучеників спершу по обох берегах Дніпра, згодом на Холмщині та Підляшші, а на кінець, у цьому вже столітті в Галицькому краю. Наступила нова і дуже грізна буря, яка сповнила люд християнський журбою та тривогою. Саме роковий день 350-ліття злуки з Найвищим Пастирем і Наступником Блаженного Апостола Петра, за словами пророка, стався "днем жури і тісноти, днем горя і нужди, днем тьми і безпросвітку, днем мряки і бурі" (Соф. 1,15).

Всіх Єпископів і багатьох священиків ув'язнили, монастирі замкнули, монахів порозганяли, чимало сестер-монахинь повезли на Сибір, законному проводові було дано заборону під найстрогішими карами керувати Церквою, згідно з Божим і церковним правом. Церква зійшла в підземелля і там перебула в західній Україні півстоліття.

Господь споглянув на люд свій і "вчинив суд потребуючим і справедливість убогим", лютому безбожницькому переслідуванню положив кінець, помилував свій нарід і спадкоємства свого не дав на ганьбу.

А ми нині при нетлінних мощах Святого Йосафата удостоїлись разом з ним тут, у Соборі Святого Петра, святкувати 400-ліття Єдності з Апостольською Столицею: Йосафат як пастир добрий - життя своє віддав за вівці. За його прикладом, як наші батьки, так і ми, мужньо переносили переслідування та не переставали горіти любов'ю до Церкви, як Христове благоухання, приємне Богові.

Євангельська притча про Церкву, як Царство Небесне, сповняється на наших очах. Церква мучеників у її 400-літті подібна до зерна гірчиці, що його взяв чоловік та й посіяв на своїм полі. Воно щоправда найменше з усіх зерен, але ось виросло і стало великим деревом. Його гілки простягнулись на Казахстан і Красноярську землю, поширились ген між двома океанами, сягнули на край землі, де сходить ясне сонце так, що упродовж доби безперервно український священик приносить чисту Жертву і молиться зі своїм народом тією ж мовою і таким же чином, як молився Митрополит Іларіон, Святі Антоній і Теодозій Печерський, Святий Йосафат, а з ними множество монахів та ієреїв благовійних, сестер монахинь та весь Христолюбивий люд.

З ними всіма і ми, тут зібрані, заносимо з глибини серця подяку Богові Всемогучому та віддаємо себе самих і увесь наш народ заступництву Пресвятої Богородиці і благаємо Її: під Твою милість прибігаєм, Богородице Діво, а Ти від бід ізбави нас, Єдина чистая і благословенная. Амінь.

РАДІО ВАТИКАН

З ПОТОКУ НОВИН

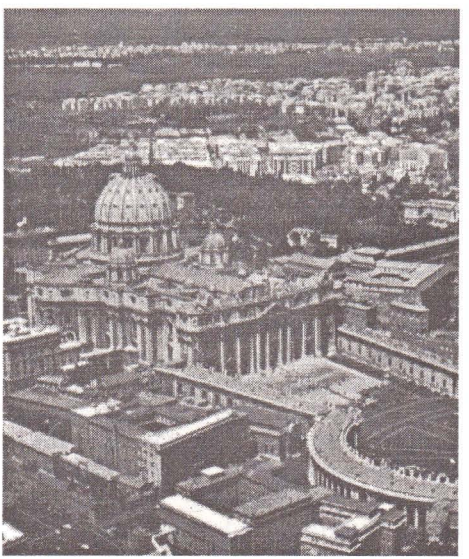

НА СВІТЛИНІ: Базиліка св. Петра в Римі.

Лунґро, Італія. Переважна більшість мешканців Італії - католики латинського обряду, чи, як кажуть, римо-католики. Але на півдні Італії проживає біля 100 тисяч італо-албанців, нащадків тих албанців, які поселились в Італії ще в XV-XVI сторіччях і належать до візантійського обряду. Католики італо-албанського обряду мають в Італії дві єпархії. В одній з них, а саме в Лунґро, що лежить в області Калабрія, у неділю (15.10.95) розпочалась єпархіальна асамблея, тобто єпархіальний синод. Урочисту відправу очолив кардинал Акіллє Сільвестріні, префект Конґреґації для Східних Церков, до якої належать вірні італо-албанської Церкви. У відкритті брали участь численні єпископи як латинського, так і східних обрядів, а також представники православної Церкви в Італії. *(РАДІО ВАТИКАН)*

ПРО ІНТИМНІ СТОСУНКИ

Розмова на делікатну тему

Інтимне - це те, що таємне, що неможливо висловити звичайними людськими словами. Важко придумати ще щось інше, крім стосунків чоловіка і Бога, що б так займало людську думку, тривожило всі почування. Це взаємини хлопця і дівчини, чоловіка і жінки. Не говорити про це і не висвітлювати це на основі джерел Божого Об'явлення було б злочином, бо ми тоді б залишили людину в полоні її тілесних пристрастей, без чіткої орієнтації. Але вже ті слова з книги Буття "Бог створив чоловіка на образ і подобу свою... чоловіком і жінкою створив його" свідчать, що ці стосунки чоловіком і жінкою є основою для існування самого людства і є сутністю любові, яка завжди мусить бути принаймі між двома особами. Слова Божого Об'явлення - це світло, що проникає в глибини людської душі. Це так необхідно в людському житті, як світло сонця. Наука, мистецтво чи література, які хочуть повчати цьому без огляду на Бога Творця, лише викликають ще більше незрозумілого, стають джерелом нових спокус, і людина залишається безсилою проти невимовних сил природи. "Все, що люди роблять потаємно, соромно і розповідати... Не майте нічого спільного з ними. І ви колись були темрявою, а тепер світлом у Господі; поводьтеся як діти світла... все, що виявляється є світлом" (З послання св. апостола Павла до ефесян).

Як можна не говорити, зокрема з молодими хлопчиками і дівчатами, на такі теми, які тривожать їх день і ніч, як не нагадати їм, що їх змушує виглядати з найкращої сторони: бути гарними, мужніми, ввічливими, стидливими. Проте при цьому щось спонукає їх на темну дорогу, де можна зустрітись з майже безмежною приємністю, яка несе стільки біди і страждання у людське життя і робить когось, чи хлопчика, чи дівчину, душевною калікою на все життя. Чи не насиченою є сучасна література болючими скаргами, зокрема зі сторони дівчат, що вони не такої любові очікували від своїх партнерів, а тепер вже не вірять жодній людині. "А я думала, що ти мене любиш... але тебе зовсім не цікавила моя доля..." - писала дівчина одному такому нетерплячому другові.

Це дуже важка тема. Ось у таких словах розкривається тіло в його найглибшій таємниці, і при тому, величі: "Ростіть, множіться, наповняйте землю". Чим був би світ без тієї творчої сили, що заповнює землю людськими істотами, які відтак творять немовби новий

світ з іншими порядками та ідеалами. І тут є чому подивлятися. Зародок людської істоти являє собою ледве 0,02 мм, а містить в собі вже майбутню людину з усіма фізичними і духовними здібностями, з успадкованими добрими чи злими нахилами. У ньому формуються такі складні органи як мозок, серце, розвиваються зір, нюх і т.д. Що це не випадкова справа, як цього хотіли допускати зовсім немислячі люди, свідчать слова Ейнштейна та інших вчених. Щоб з'явилася звичайна клітина, треба провести 10^{22} операцій таким комп'ютером, який виконує тисяча операцій на секунду протягом двох тисяч років. Але зародкова клітина - майбутній чоловік - мільйони разів перевищує всі звичайні клітини. Тому лише глибоко просвічена Святим Духом лиш могла говорити своєму найменшому синові, який мав йти на смерть, і міг здригнутись, бачачи жахливі муки своїх братів Макавеїв: "Не знаю, як ви у моїм лоні з'явилися, не я дала вам дух та життя, не я звела докупи первні вашого тіла. Тож Творець світу, який творив людину, коли вона поставала, який дав буття всім істотам, - віддасть назад вам у своєму милосерді дух та життя" (2 Мак. 7, 22-23).

Тож тільки опромінені величчю і красою Божої сили і Божого маєстату молоді люди повинні дивитись на себе, як таких, які всеціло в Божих руках. Все, що у них є, це Божий дар. Людське тіло - це, буквально, Божий Храм, бо призначений для народження Божих дітей. Варто вважати гріхи проти нечистоти, гріхи на зневагу людського тіла чимось значним. Всесвітній потоп, що знищив перше людство, бо "вони сталися тілом і нема у них Мого Духа", Содом і Гомора - спалені вогнем міста, а відтак всі Вавілони світу, де запанувала розпуста, були гідні того, щоб їх знести з лиця землі... Той, хто обдарував людину тими прекрасними силами, не пошкодував страшних мук, глибоких розчарувань, родинних і племінних трагедій для тих, які хочуть нехтувати законами Творця.

Тож інтимні стосунки між чоловіком і жінкою можуть бути належно висвітлені лише в тих місцях Святого Письма, де Господь Бог Обручником душ. Він готує вічне весілля, якого дочекаються лиш ті наречені, що чувають і тримають запалені світильники у своїх руках. Господь жаліється на зраду вибраного народу, як чоловік на невірну жінку. "Я вибрав собі народ, виготовив для нього винницю... викопав джерело живучих вод... а він мене залишив і пішов за чужими богами... і наготовив собі цистерни з гниючою водою".

З цього зрозуміло, що кожний хлопець, кожна дівчина лише тоді зможе знайти щастя у подружньому житті, коли буде любити Бога, коли буде пам'ятати, що і вона сама, і її майбутній чоловік є справою рук Творця. І наближатись можна до Нього лише з почуттям великої вдячності і відповідальності за все, що станеться після шлюбу!

Тож перше покликання кожного хлопчика і кожної дівчини - це покликання до Чистої Любові, до самого Бога, як Творця і Джерела всього життя. Це лиш Він має право вложити руку рідної своєї дитини в руку іншої, зобов'язуючи їх на вічну любов. Нерозривне подружжя засноване вже в раю, освячене присутністю Христа в Кані Галилейській і утверджена виразною думкою, яку Він сказав щодо подружжя: "Що Бог з'єднав, чоловік хай не розлучає".

Тому кожний серйозний хлопець і дівчина молячись, повинні себе запитати, чи Бог не хоче їх зробити своїми інтимними друзями, які все

життя будуть Його любити понад все, а відтак весь світ і всіх людей в ньому. Цнотливість, чиста любов - це те саме батьківство і материнство, лише у другій формі, бо воно панує в людських душах. Це бачимо в житті Пречистої Діви Марії, Діви і Матері, яка власне задля зречення з тілесного материнства, стала Матір'ю всіх людей, з'єднуючи їх з Богом. Те таїнство, коли вона носила у своєму лоні Єдинородного Сина Предвічного Отця, повинно опромінити святим блиском і красою всіх матерів світу!

о. Павло МАДЯР, ЧСВВ

ХРЕСНЕ ЗНАМЕНО

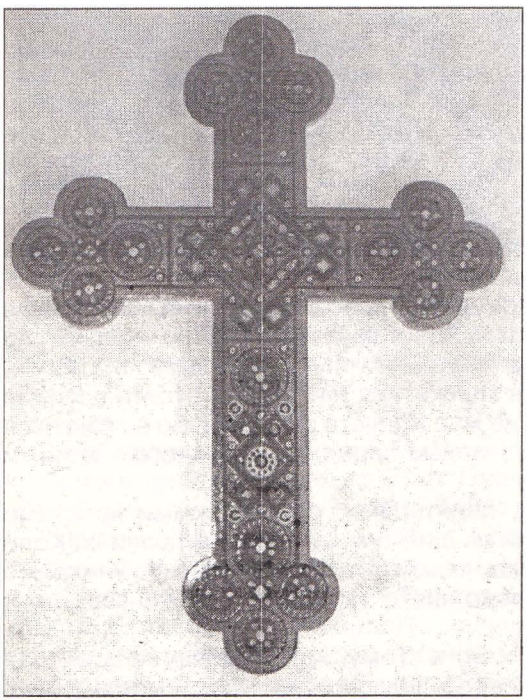

Коли ми говоримо про святий хрест, то маємо на увазі два його види: коли ми робимо знак святого хреста і як предмет, виготовлений з дерева, металу чи чогось іншого.

1. Хрест як рух чи жест

Знак святого хреста пережив протягом історії свою еволюцію. Можна згадати, що хрестилися одним пальцем, двома і, нарешті, як сьогодні - трьома.

1. На етапі зародження християнства, як свідчать документи, серед них і писання св. Івана Золотоустого, вірні хрестилися одним пальцем і тільки на чолі. Це робили тому, що один Бог! У Сербії хрестилися одним пальцем аж до 15 століття.

2. Двома пальцями почали хреститися, коли виникла єресь монофізитів, які визнавали одну природу Ісуса Христа. Щоб утвердити правовірність і повноцінність християнського вчення, вірні почали виконувати знак хреста двома пальцями.

3. Щойно в 13 столітті греки почали виконувати сьогоднішній знак св. хреста. Три пальці на знак Пресвятої Трійці прикладають до чола, щоб освятити розум, до грудей, щоб посвятити серце, і до рамен, щоб висловити Божу силу.

2. Символіка хреста

Здійснювати на собі знак святого хреста означає три богословські чесноти: віру, надію й любов.

Теж хрест визначає зброю проти ворога, силу проти супротивників і потіху в боротьбі. Хрест несе перемогу, відвагу і славу.

Св. Юліан Палестинський перехрестив вино з отрутою й випив його, але йому нічого не сталося. Місійний хрест св. Франца Ксаверія в Індії утихомирив бурю, а згодом морський рак виніс Святому втоплений у бурхливих водах океану хрест.

3. Ми і хрест

Найперше ми самі зобов'язані правильно хреститись. От складаємо три пальці докупи - це Пресвята Трійця, і два до долоні - це дві природи у Христі (Божа та людська). Ліву руку кладемо на грудях. Прикладаючи три пальці до чола, кажемо: "В ім'я Отця", на груди: "І Сина", потім на праве рамено: "Святого", а на ліве рамено кладемо праву руку та закінчуємо: "Духа. Амінь".

Хрест бачимо на церквах, на престолах, також на могилах та в домах віруючих. Вартісним є хрест зі святої місії.

Українці, як і греки, мають двораменний хрест. Мається на увазі довша і коротша поперечки. Над розп'ятим Христом є такий напис - "ІНЦІ", що означає: "Ісус Назарянин Цар Юдейський". Хрест має підніжок. Сперечатися про те, скільки разів хреститися й як мають стояти ноги, чи де закінчуємо хреститися - це все не має жодного значення. Бо не годиться бути прискіпливими і відвертати людські серця від головного - любити Розп'ятого та Його наслідувати...

Хрестимося перед церквами, цвинтарями, придорожніми хрестами тощо. Носимо хрестики, медалики на шиї, тим самим почитаючи їх. Коли цілуємо ікону чи хрест, подумаймо, якими устами це робимо. Уникаймо усякого гніву та непрощення. Маймо чисте серце від гріха та пороків, а повне Божої благодаті та ласки.

Хреста вельми бояться вороги Бога. Тому, коли щоразу хрестимося чи скидаємо накриття з голови перед знаком хреста, то сатана і його спільники розбігаються геть і зникають з обрію, а ми отримуємо мир з висот.

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

З ПОТОКУ НОВИН

СВЯТО В ПАЛАЦІ КУЛЬТУРИ

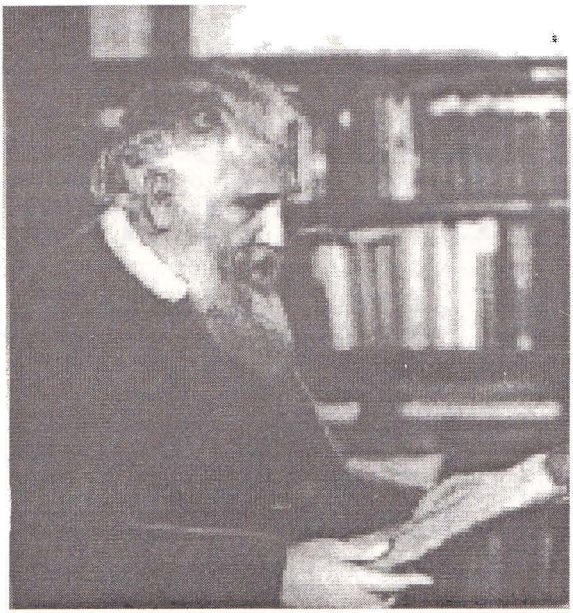

5 листопада 1995 року в приміщенні Палацу Культури ім. Г. Хоткевича відбулося урочисте свято "Митрополит Андрей Шептицький і Українська держава". Організувала цю почесну академію Марійська Дружина Молоді (МДМ), утворена при церкві св. Онуфрія у Львові (духовний провідник - о. В. Зінько, ЧСВВ).

Завдання учасників свята полягало у тому, щоб висвітлити постать "апостола єдності" - Митрополита Андрея, як великого патріота свого народу, рідного краю, Української Католицької Церкви. У другій частині свята вшанували пам'ять полеглих за волю України в часі становлення державності на західноукраїнських землях у листопаді 1918 року.

Дякуємо за участь церковному хору храму св. Онуфрія (керівник - п. Марія Мельник) і ансамблю "Рушничок" (під керівництвом п. Марії Романів).

Але урочистість пам'яті Митрополита Андрея не відбулася б без допомоги дирекції Палацу в особі Ганни Шевцової, яка люб'язно надала малий зал для проведення свята. МДМ дякує п. Г. Шевцовій за підтримку.

Приємно було співпрацювати з художнім керівником Палацу Культури п. Леонідом Зубенком. Він створив необхідні умови для підготовки свята: його стараннями працівники Палацу належно прибрали зал, п. Леонід допоміг, як художній керівник, слушними порадами в оформленні приміщення, порадив дещо в організації свята, забезпечив всім учасникам для зручності окремі кімнати для переодягання.

Думаємо, що гості й глядачі теж відчули участь працівників Палацу в організації свята. Марійська Дружина висловлює щиру подяку всім працівникам, дирекції Палацу за підтримку і так необхідну допомогу, і бажає надалі співпрацювати з таким колективом на славу Божу та користь рідного народу.

МАРІЙСЬКА ДРУЖИНА

СПРАВЕДЛИВІСТЬ В ЄВАНГЕЛИСТА СВ. МАТЕЯ

Чеснота справедливості є однією з основних кардинальних чеснот. Про неї знали навіть у старовину, й четвірню цих чеснот, вже визначених грецькими мислителями, прийняла Християнська Церква за свої. Це - второпність, справедливість, мужність і повздержливість.

Коли в людині почуття справедливості глибоко закорінене, то тим більше воно є в самому Господі, що створив моральний лад, якого повинна дотримуватись і ним керуватись людина - розумна і свобідна істота. Саме в євангелиста св. Матея ми бачимо оцю Божу справедливість, і вона тут виринає у повній своїй красі та величі.

Виділяємо такі види справедливості: заслуга, нагорода, провина та кара.

1. Заслуга

Читаючи священні рядки Матеєвої благовісті, зараз же помічаємо, як то Христос висуває вартість заслуги в Бога Йому вірних людей. У своїй Нагірній проповіді Божий Син вказує людям, якими шляхами можна собі щось заслужити. Нагороджується в Божому Царстві душа вбога, тиха, засмучена, голодна, спрагла справедливості, миротворна, милосердна, чиста серцем, переслідувана за правду, гонена... (глава 5).

Не менше заслуговує людина, яка чуває, має таланти, кається, дбає про весільну одежу, терпить наругу, з Лазарем переносить терпеливо болі і утиски та сумлінно заховує Божі заповіді...

2. Нагорода

Про нагороду в євангелиста св. Матея йдеться в проповіді на горі. Христос закінчує своє повчання словами: "Радійте і веселіться, бо нагорода ваша велика в небі". Та й по кожному блаженство визначає й вид нагороди: Боже царство, опанування землі, утішення; наситившись правдою, доступлять милосердя, Бога побачать і зватимуться Божими синами, бо їхнє є Царство Небесне. А чого ж нам бажати, як не отримання вічного і блаженного щастя в Бозі і в небі?!

Ісус Господь, відкриваючи своїм учням вид страшного суду і оцінюючи діла з погляду наших ближніх, знову говорить і запрошує у вічну радість.

3. Провина

Христос у багатьох місцях наголошує на значенні провин перед Богом і Його законом. От ті, що слухають Боже слово, але його не виконують, та ті, що від інших вимагають, а самі пальцем не торкнуться своїх повинностей і того, що вони повинні віддати Богові та й ближнім. Не визнають і не признаються до Христа перед людьми. Не здобувають Царства Божого силою. Дають згіршення. Не шанують Божого дому, ходять без святкової одежі на весільну гостину. Легковажать гнівом Божим і судом, який надходить!..

4. Кара

Висловлювань про кару дочасну, а ще більше вічну у св. Матея знайдемо багато. Не вийдеш з темниці, аж доки не заплатиш останнього шага. Горе тому, через кого спокуси приходять... Полову спалить вогнем незгасним. Легше буде Содомі і Гоморі, як тим містам, що не покаялися і не сповнили правди, якої від них вимагав Творець і Господь...

Таких чекає вогонь пекельний, і хто йде за очима, руками чи ногами на грішні дороги, то краще кульгавим увійти в небо, як бути загубленим в пеклі: хула проти Святого Духа не проститься ані в цьому, ані в другому житті. Кукіль спалять. Там буде плач і скрегіт зубів. Маємо такі вислови самого Христа, як вічне пекло, вогненне пекло. Дорога лихих - це дорога до пекла, і вони підуть на вічну муку...

Ось бачимо, як то св. апостол і євангелист Матей точно й виразно описує чесноту справедливості, передусім у Бога, бо це притаманна Богові ознака, і без неї не було б у Господі ні святості, ані любові. Хто хоче тільки любові, а усуває та не згадує справедливість, нехай уважає, аби вона на ньому не сталася!

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

"Блаженні вбогі духом, бо їхнє Царство Небесне.
Блаженні тихі, бо вони успадкують землю.
Блаженні засмучені, бо будуть утішені.
Блаженні голодні та спраглі справедливості, бо вони наситяться.
Блаженні милосердні, бо вони зазнають милосердя.
Блаженні чисті серцем, бо вони побачать Бога.
Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться.
Блаженні переслідувані за правду, бо їхнє Царство Небесне.
Блаженні ви, коли вас будуть зневажати, гонити та виговорювати всяке лихо на вас, обмовляючи мене ради" (Мат. 5, 3-11).

СУМНИЙ МАРТИРОЛОГ

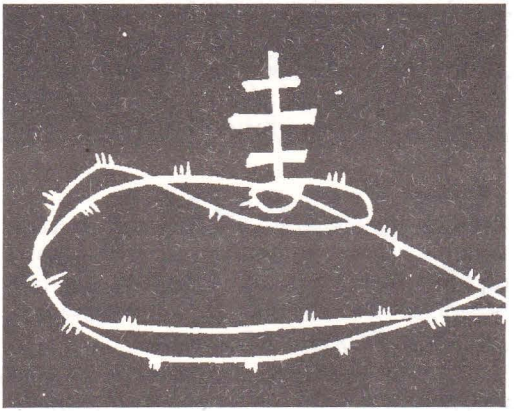

Продовжуємо публікувати цінні, але трагічні відомості, пов'язані з переслідуванням Української Католицької Церкви:

Мекелита, о. Петро (1868-1947) - бориславський декан, парох села Стебник. Переслідуваний і заарештований НКВД 21.06.1945 року за непідписання "православ'я". 29.12.1945 року засуджений на 10 років позбавлення волі і був перевезений до тюрми "Бригідки" в Дрогобичі. 23.09.1946 року перевезений до однієї з львівських тюрем, де помер 30.08.1947 року.

Вітошинський, о. Максим (1890-1958) - парох села Бутини, заарештований і засуджений в 1945 році на 10 років. Місця "покарання" - концентраційний табір у Здолбунові на Рівненщині та в м. Дніпропетровську. Відбувши термін ув'язнення, підпільно працював у Львові та в с. Бутини, де 1958 року помер і там похований.

Тимкевич, о. Олександр (1892-1961) - парох села Опаки. В 1945 році засуджений на 10 років і вивезений до концтабору в Херсонській обл. Після ув'язнення повернувся до Яворова, де підпільно працював. Помер у тому місті 30.10.1961 року і там похований.

Ждан, о. Іван (1900-1944) - префект Малої семінарії у Львові, катехит "Рідної школи" і гімназії Сестер ЧСВВ, співробітник Успенської церкви у Львові. Заарештований 12.09.1940 року. Сидів у золочівській тюрмі, пізніше вивезений до Ставропольського краю та в Хакасію. Загинув у таборах Воркути в 1944 році.

Гаврилюк, о. Євген (1888-1944) - радник Митрополичої Консисторії, парох Левандівки, Богданівки у Львові, а з 1931 року - в Мізуні. 1944 року був духівником 2-ої коломийської бригади. За сповідь приречених до розстрілу сам був вбитий мадярами в 1944 році. Похований в Мізуні.

Сокіл, о. Іван (1911- 1976) - рукоположений 1935 року. Перша священича праця була в Перемишлі. Він був призначений п'ятим співробітником при катедрі. Мав ще одну працю - катехита в уселюдній школі Сестер Служебниць. Під час другої світової війни був адміністратором у селі Гаях. Його сестра Ксеня була черницею Німфодорою. Після другої більшовицької окупації Галичини був арештований, засуджений на 10 років табірної праці. Повернувшись з ув'язнення, жив разом зі своїм братом в селі Снятинці біля Дрогобича. Там помер 25.10.1976 року і похований.

о. Дам'ян БОГУН, ЧСВВ

ТРАГЕДІЯ РОДИНИ СОГОРІВ

Вона, як і багато інших, трапилася наприкінці другої світової війни і болем відлунюється в серцях членів цієї родини. Всі вони (шість осіб) були свідками загибелі свого брата чи сина, отця Льва Согора.

Лев Согор народився 4 березня 1913 року в місті Перемишлі. Батько Ілля Согор працював за Австрії на залізниці до листопада 1918 року. Коли прийшли поляки, батька вигнали з праці, вимагаючи змінити метрику на польську. Батько цього не зробив, а поляки арештували його і вивезли на "Домбє". Наша родина жила в тяжких умовах. Незважаючи на це, всі діти отримали середню та вищу освіту (нас було четверо). Лев Согор у 1920 році закінчив початкову школу св. Миколая в Перемишлі, де навчали Сестри Служебниці. В одинадцятирічному віці вступив до гімназії в Перемишлі і її закінчив в 1932 році. Наступного року вступив до духовної семінарії в Перемишлі, а в березні 1938 року був висвячений єпископом Йосафатом Коциловським. В тому ж році отримав посаду співробітника в селі Кобильниця Руська Краковецького деканату. В травні 1939 року був арештований польською поліцією з Яворова, яка перевезла його до перемишльської тюрми. Одного дня їх вивели з в'язниці і примістили у вагонах. Під свистом куль та бомб просиділи там дві доби. Потім у супроводі польських вояків їх гнали до міста Самбора. По дорозі чотири рази ставили до розстрілу, але з Божою допомогою в'язні прийшли до тюрми. На четвертий день німці їх визволили. Отець Лев Согор повернувся на свою парохію, яка вже була окупована совєтськими військами до 1941 року. Вся родина отця виїхала з Перемишля до Кобильниці Руської. Восени 1944 року майже всі українські землі зайняли совєтські війська. З поверненням більшовиків на територію Галичини життя стало жахливим, навіть годі описати. За кілька місяців владу передали полякам, тоді настали ще важчі часи. Зокрема, розпочався примусовий вивіз людей з рідних осель.

В лютому 1945 року в Кобильницю Руську приїхали бандити у нових мундирах на кількох підводах. Вони були озброєні. Оточили наше приходство. Їхнім організатором був "ксьондз" Мурза з Великих Очей. Вночі ці люди вивалили двері до помешкання. Вживаючи нецензурні вислови, накинулися на отця Льва, який не встиг одягнутися. Почали бити кольбами, потім копали ногами... Отець загинув від пострілу з револьвера. Після його вбивства бандити ще знущалися: копали, ламали руки та ноги. Ціле тіло посиніло. Вся рідня теж була побита. Мені вирвали волосся з голови, маму били кольбами до безтями. Тиждень після похорону брата над селом знову нависла чорна хмара. Цього разу регулярне військо армії крайової оточило село. До рук господинь клали сірники і змушували палити своє господарство. Майно, яке викидали з вогню, грузили на підводи і вивозили, а худобу гнали до Любачева. Під час того лиха брати і батьки були в церкві і чекали на священика, який мав правити за упокій душі отця Льва. Проте через вікна храму вони бачили, як поляки били людей

кольбами, доки вони не падали мертвими. За кілька годин родичі вийшли з церкви та побачили трупи. Прийшли до приходства - воно горить. Тоді ми були змушені піти у сусіднє село Млини, де люди допомогли матеріально та морально. Нам не видавалося дивним те, що після такої "поведінки" поляків більшість українського майна було знищено. На подвір'ї приходства була капличка, яку розібрали на будівельний матеріал. Церква була дерев'яною, а з її матеріалу побудували хліви, стайні, будинки тощо.

За кілька тижнів люди, які залишилися, оформляли документи та їхали в незнану дорогу. Як вигнанці, вони перетнули у березні 1945 року кордон Радянського Союзу.

Минуло п'ятдесят років. Доброчинні люди встановили надмогильний пам'ятник отцю Согору. В 1989 році могила була посвячена.

Чеслава ПАЧКОВСЬКА, м. Львів

З ПОТОКУ НОВИН

БЕАТИФІКАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС ВЛАДИКИ Т. РОМЖІ

Галицькі греко-католики прилучилися до беатифікаційного процесу відомого закарпатського єпископа Теодора Ромжі, життя якого відібрали більшовики у 1947 році. 27 вересня 1995 року присутні на Літургії в церкві святої Покрови у Львові вперше промовили слова молитви за Слугу Божого Кир Теодора. У храмі відправляв гість - отець Ужгородського катедрального собору Ласло Пушкаш, який є ініціатором цієї справи беатифікації. Зі слів отця Ласло парафіяни дізналися багато нового про мукачівського Владику Теодора Ромжу та Голготу закарпатських греко-католиків.

Українською та угорською мовами прозвучали слова молитви, складеної отцем Ласло Пушкашем на прославу Слуги Божого єпископа Теодора Ромжі:

Велике діло вчинив Господь над нами. (Пс. 126,3)
У слузі Твоєму Теодорові
дав нам такого пастиря у небезпеці,
який життя своє віддав за вівці, (Ів. 10,11)
в імені його - дар Божий,
в житті його - стійкого і сміливого вчителя,
в смерті його - витривалого в вірності мученика.
Хто сіє в сльозах -
з радістю буде жати. (Пс. 126,5)
Зі смутком хоронили ми нашого Владику,
але радісно бачимо нині воскресіння
нашої Церкви.
Пшеничне зерно, яке впало на землю, завмерло,
але принесло плід. (Ів. 12, 24)
Дай нам, Господи,
щоб Владику Теодора ми могли
чимскоріше почитати серед Твоїх Святих
як небесного нашого заступника,
прославляючи Твоє Ім'я,
Отця, і Сина, і Святого Духа,
нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

РАДІО ВАТИКАН

ГОРІЛКА - ВОРОГ НАШОГО ЩАСТЯ

Пияки Царства Божого не успадкують (3)

Життя людини - найцінніший скарб, дарований їй Богом. Тому кожна людина зобов'язана цінити цей дар. Вона повинна відчувати радість, бачити красу, творити добро, щоб залишити після себе добру пам'ять.

Життя людини безмірно щедре і багате на позитивні емоції. У кожного вони проявляються по-своєму. Хтось одержує задоволення від успішно завершеної праці чи навчання, інший - від природи або від спілкування з цікавою людиною. Природнім видається милування чарівними краєвидами рідного краю, любов та ніжність до матері або дитини. Але захоплення алкоголем, наркотиками не є природнім нахилом. Це - наслідок збочення й упадку людини.

Пияцтво цілими століттями запускало своє коріння серед різних верств народу. Громадськість повинна мобілізувати всі сили для боротьби з ним. Важлива роль у боротьбі з цим лихом відводиться лікарям, вчителям, народним домам "Просвіти", Церкві.

Окрім того, що алкоголь в малих дозах негативно впливає на пам'ять, тверезість розуму, зір, слух, дотик, він ще й руйнує ніжне почуття добра і краси. Загляньмо в наше минуле. Дані з різних джерел свідчать, що алкоголь знищив багато наших поетів, художників, артистів, композиторів. Це великі втрати української нації, адже йдеться про її культуру та духовність. Талановитий німецький поет Йоган Гете висловив досить мудру думку: "Людство могло би досягнути значних успіхів, якщо б воно було більш тверезим".

На молодь покладають великі надії. Адже вона визначатиме орієнтири майбутнього і все залежатиме від її виховання. Однак бачимо чимало негативних явищ у молодіжному середовищі. Під впливом алкоголю юні душі втрачають моральність. Тому вживання молодими алкоголю може мати страшні наслідки. Приклад батьків чи дорослих, які полюбляють заглядати у чарку, теж сприяє поширенню пияцтва серед молодих. Ось, приміром, є прикрі випадки, коли дорослі, зібравшись в компанії, пригощають неповнолітніх спиртним. А можуть і послати до магазину за горілкою. Цим вони вже допускаються злочину. Бо з часом в цих підлітків теж виробляється звичка вживати алкоголь.

Одна з найважливіших складових нашого суспільства - родина. Найнебезпечнішим її ворогом є алкоголь, який спричиняє чимало проблем серед членів родини: сіє незгоди, породжує сварки, руйнує узи подружнього життя. Від цього найбільше страждають діти. Прикро констатувати те, що щороку збільшується число родин, де один з батьків, а часом - обидвоє, зловживають спиртним. Як стверджує медицина, у таких сім'ях народжуються хворі діти, каліки, розумово відсталі тощо. Над цим слід замислитися.

Мабуть, багато молодих сімей мріють про родинне щастя. А воно в значній мірі залежить від кожного з них: від їхнього вміння спільно переносити труднощі, творити добро, а найголовніше - вести тверезий спосіб життя та йти стежинами Божих заповідей.

І в нашому народі вже якось так звикли, що жодна гостина, весілля чи празник, ба, навіть, поминки, не обходяться без спиртного. Вважають, що чим більше їжі та напитків на столах, тим краще виглядає добробут господаря; чим більше п'ють, галасують, кричать, навіть б'ються, тим краща гостина.

Чи не настала пора врешті покінчити з тими пияцькими звичками? Хіба не можна веселитися, співати, танцювати без надмірного вживання алкоголю? Не тільки можна, але й необхідно. Тоді радість буде природною, справжньою... Відомий англійський драматург Вільям Шекспір в одній зі своїх драм застерігає від пияцтва. Він вкладає в уста молодого чоловіка ось такі слова: "Ах, ці люди, самі вливають у свої горла ворога, який краде їх розум... Кожна чарка, що її вип'ємо, нехай буде проклята, бо на її дні сидить чорт". Справді, диявол хитро підсовує чоловікові чарку за чаркою, щоб зробити з нього невільника, намовити до гріха, а потім забрати до пекла. Вкотре пригадаймо слова св. Павла з першого листа до коринтян: "Не обманюйте себе!.. Пияки царства Божого не успадкують" (1 Кор. 6,9).

Наше завдання полягає в тому, щоб відродити духовність нації, в першу чергу - серед молоді. Духовне відродження народу значно впливає на відродження держави. А воно можливе тільки завдяки тверезості. Необхідно відмовлятися від отих шкідливих звичок з алкоголем. Бережімо наші душі і тіла від цієї згуби. Цінуймо той найдорожчий скарб, дарований нам Богом - життя!

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

З ПОТОКУ НОВИН

ЮВІЛЕЇ БРАТСТВ ТВЕРЕЗОСТІ

Парафіяни міста Борислава разом з активістами місцевої "Просвіти" вирішили відзначити 115-ту річницю Братств Тверезості в Галичині. Вони розповсюдили текст звернення, в якому, зокрема, мовиться: "Масовий рух, початок якого належить 1880 рокові, що мав великий вплив на духовне і матеріальне життя нашого народу, це - рух за створення Товариства Тверезості в кожній громаді. Кінцем його можна вважати 1939 рік. І зрозуміло чому. Бо вже після другої світової війни почали знищуватися хрести, перед якими люди присягали на тверезість. Починалось заохочення до пияцтва. Проте можна жити без горілки й без корчми забавитись..."

Задумаймось, краяни, почуймо голос з глибини віків, який закликає нас до тверезості, та використаймо досвід наших предків. Почнім кожний з себе, своєї родини, колективу, і Бог поблагословить нас і нашу незалежну державу.

"Не пийте, діти, Вкраїна просить. Не пийте, діти, я у вас одна!" - цими рядками з пісні закінчується звернення бориславських парафіян до земляків з нагоди 115-ої річниці Братств Тверезості в Галичині.

РАДІО ВАТИКАН

НА ВОЛІ МАНЬКІВСЬКІЙ

Це гарне село у Мостиському районі. Має ревного священика о. Петра Карпа. Він же сумлінно працює для добра своїх овечок. 15-го жовтня ввечері у цьому селі почалася свята місія. Вірні активно брали участь, ревно молилися та слухали навчань про те, як спасти свою душу. Це ж найважливіша річ у нашому земному житті. Були Сестри Йосафатки Доротея і Августина, які не шкодували сил для того, щоб помагати о. В. Зінькові та навчати Божої правди численних діточок та молодь. Дівчата такі були заохочені, що таки після закінчення місії поїхали до Львова на Знесіння побачити монастир цих сестер. Місійна праця була й у селі Манькові, де перебуває Всеч. отець парох. Щиро дякуємо усім за співпрацю та молимося про найважливіше для усіх: спасти власну душу і бути в небі навіки.

НА ТИЖНІ У СТІЛЬСЬКОМУ

Стільське - це мальовниче село на Миколаївщині над Дністром. За ініціативою Всечесного о. пароха Стефана Коса на початку листопада тут відбулася свята місія. Навчання проводив о. Василь Зінько, а допомагали йому СС. Йосафатки Августина і Миколая.

Церква святої Параскевії знаходиться на горі біля кладовища. Усередині вдало причепурена. Діти, що приходили на місійні науки, чемненькі; варто за це похвалити батьків, дідусів та бабусь... Участь в проповідях і конференціях мужчин, жінок, хлопців і дівчат була задовільною. Процесія з Найсвятішими Тайнами відбулась в четвер ввечері, в п'ятницю, 3.XI, обхід з хрестом та й закінчення місійного подвигу. 1.XI у місцевій "Просвіті" відбулася культурна програма вшанування листопадового чину, влаштована місцевими активістами. Мусимо щиро подякувати прихожанам, а зокрема Всеч. о. парохові Степанові і паніматці Марії за гостину і уприємнення побуту в цій гарній парохії. Щиро дякуємо! Отець-місіонер і сестри.

СЕСТРИ ЙОСАФАТКИ

Будують свій дім на Знесінні, не забувають й про духовне відновлення. З цією метою тут проведено реколекції. Спочатку - для сестер-новичок, а згодом - для старших сестер, які вже склали обіти. Згромадження повстало 1792 року у Білій Підляській, а сьогодні розвивається й в Галичині. Господь дозволив пережити підпілля і дочекатися волі. Харизма цього Згромадження чисто українська й відповідає духові нашої Церкви. Сестри стараються цю харизму розширювати. Провід в Згромадженні в руках Преп. Сестри Олімпії. Бажаємо плідного розвитку для добра наших душ і Церкви!

Подяка: о. В. Зінько, ЧСВВ складає щиру подяку за ласки і поміч у праці та просить у Пресолодкого Серця Христового й Пренепорочного Серця Марії опіки та благодатей для багатьох душ , що потребують допомоги й шукають найперше Божого Царства. Одночасно просить молитов за добрі покликання до посвятного стану в Україні.

ПОЯСНЕННЯ СЛУЖБИ БОЖОЇ ГЛУХОНІМИМ

Хто в неділю приходить на Богослужіння до церкви Святого Онуфрія у Львові, не раз зауважив, що збоку, перед іконостасом стоїть жінка, яка жестами пояснює Службу Божу для глухих. Їх, звичайно, збирається на богослуження понад сотню, і вони беруть участь в Службі Божій уважно й побожно, а жінка-перекладач пояснює їм з особливим душевним піднесенням.

Сьогодні знайомимо вас із цим перекладачем - пані Катериною Грібовською, інструктором з організаційно-масової роботи львівського відділу українського Товариства глухих.

- Як виникла ця ідея - пояснювати богослуження глухим - і як Вам вдалось її здійснити?

- Ініціатива перекласти жестами Службу Божу для глухих виникла від них самих. Вони звернулись до нас з таким проханням, як би то можна слухати Святу Літургію і взагалі релігійну науку - розповідає Катерина Грібовська. - Наш відділ цю ініціативу підтримав. Ми написали звернення до Блаженнішого Мирослава Івана Кардинала Любачівського. Нам пішли назустріч, і першу Службу Божу ми провели в Преображенській церкві. Згодом нам призначили іншу церкву. Там глухі почали слухати скорочену Службу Божу. Ми домовились, що Служба Божа не триватиме понад годину, бо все ж таки, їхні очі втомлюються. Звичайно, у відправі бере участь біля 150 осіб. Потім почали допомагати нам отець Іван, сестри-монахині, особливо сестра Софія. З церкви святого Онуфрія до нас прийшов отець Йосиф, ЧСВВ, який запропонував нам опіку в церкві.

Проте виникли труднощі із поясненням деяких літургійних слів, зокрема "Алилуя". Тоді отець Іван почав пояснювати нам, і так разом, у співпраці із самими глухими, ми розробили відповідні жести. Наприклад, "Алилуя" означає "Слава Богу" (в нас є слова "слава" і "Бог", так ми об'єднали їх і маємо "Алилуя").

- А як саме виникають жести?

- Ми шукаємо за чимсь подібним, і таким чином створюємо нові жести. От слово "Святий Дух" теж було важко опрацювати, але глухі нам дуже радо допомагають у цьому, і виникає загальне задоволення з такої співпраці.

Ще виникла інша проблема: перекладач мусить стояти оберненим спиною до священика, коли жестами перекладає Службу Божу. Але згодом

люди звикають до цієї практики, бо її застосовують в усьому світі. Минає рік, як в церкві святого Онуфрія відправляється Служба Божа для глухих і німих, які дуже задоволені, вони почали жити більш духовним життям. Вони також задоволені з того, що їх так прихильно приймають, бо для них кожної неділі о 12 год. відправляється Служба Божа і ведуться навчання. Тепер задумуємо проводити також семінари. З нашої ініціативи вже в інших районах правлять Служби Божі для глухих, наприклад, у Бродах та в інших містах. Перші навчання розпочато також в школах. Головне, щоб нове покоління було змалку вже підготовлене, бо переважно у глухих батьків народжуються глухі діти.

Щодо науки для глухих у школах, то більшість батьків радо погоджуються, щоб їхні діти вивчали релігію. У зв'язку з цим Церква дає нам багато літератури та різні допоміжні матеріали.

В церкві святого Онуфрія, глухі, які приходять на Службу Божу отримують сніданок. Це їх об'єднує і вони дуже приємно вражені, що в сучасних умовах про них дбають також і матеріально. Вони, отже, із задоволенням і вдячністю приходять до церкви. Їх ніхто не примушує, ані не агітує. Це їхня ініціатива та бажання, а ми, у співпраці з Церквою стараємося їм допомогти.

Радіо Ватикан

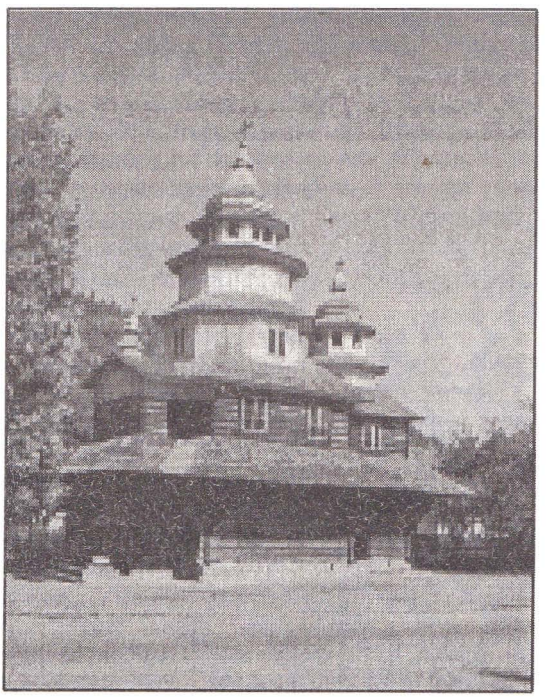

НА СВІТЛИНІ: Яремча. Монастирська церква Св. Пророка Іллі Монахів Студійського Уставу. Збудована 1936 року.

БУТИ ЛЮДИНОЮ... У ХРАМІ БОЖОМУ

"Гість в дім - Бог з ним!"
(Народна приказка)

Наш народ має знамениті та дуже влучні приказки, а між ними і згадана. Вона цілком згідна з Христовим навчанням, бо "що зробите одному з тих малих, то мені зробите..." Тут, зрозуміло, йдеться про звичайний дім - житло людини.

Коли ж цю приказку пристосуємо до Божого дому, де також є господар, духовна особа, то тим більше вимагається з Божого і гуманного боку трактування гостя, як самого Бога.

Довелося мені працювати в кількох оселях у Бразилії майже чверть століття. І кожен раз, коли зустрічав і бачив у Божому храмі вірних, а навіть невірних, то не могла мені зійти з думки наша рідна приказка. Тому навіть як інші, чи й невірні прийшли були до Божого дому, то було мені приємно, і я тішився, що можу їх вітати як господар та зарядник Божого домівства.

І воно теж для мене добре вийшло, бо вірні довго ще мене згадували та запитували, коли до них знову загощу. Одного разу запрошено мене в одне селище. Як жінки побачили мене під церквою, то одразу сказали: "А нехай діти хоч на вас подивляться". Та і не лише вони. Бо мене старші запросили служити їм Божу Службу...

Тому мене дуже дивує, що от прийде християнин в храм Господній і виходить з нього ображеним в своїх християнських почуттях, або й не раз особисто зневаженим. Недавно, ніде правди діти, одна жіночка приклякнула до св. Причастя, то її підвели таким досить малозвичним словом: "Вставай"... Подібних висловів в нашій Україні і поза нею, в діаспорі, можна назбирати цілу колекцію або й словник скласти з таких "благовійних" слів...

І ми дивуємося, що людина іде до костелу чи, навіть слабші вірою і характером, на різні сектантські зборища, бо там їх ніхто не ображає і не пригнічує словом чи й жестом... А варто пам'ятати про нашу рідну приказку...

Володар БУЖЕНКО

КОЛИ МОЯ ХАТА З КРАЮ...

Наша рідна хуторянщина впродовж віків не змінює своєї життєвої філософії. Хоча була марксистська система, яка нашого чоловіка досить таки старалася "перевиховати", проте за тих 76 років їй цього не вдалося. Хуторянщина наша - це не якийсь там буржуазний капіталізм. З ним могла б ще змагатися ліва демократія "мовчи і хвали". А з хуторянством не вдалося. І сьогодні, в час демократії, здається того лиха не позбудемося.

Як же ж виглядає ота хуторянщина? А, чепурно виглядає, бо, як в пісні співається: "Сів Іван та й люльку курить, І нічим він ся не журить..." Якісь загальні громадські справи, то не є його компетенція. Де ж йому до такого. На теє ж є інші, нехай їх голова болить і журба з'їдає. Хочеш чи забажаєш чогось - сам про це старайся. А мені що до того?!

Хотів Мазепа створити вільну та незалежну від чужої руки державу, то свої хуторяни занапастили і його, і його справу. Хотів і Петлюра. Та де там. Замахнували петлюрівщину свої степовики з Херсонщини. Були і пізніше такі відчайдухи, як Стус чи й інші. Нехай собі там, а ми маємо свій хутірок і чарку на столі, а коло неї - шмат вареної та дешевої ковбаси, до того - ще й Валя. Вистачить нам...

Та підійдімо ближче до тих галицьких хуторів. Наших, греко-католицьких. Були, правда, колись тут хлопці, але вони нині в могилах спочивають. А хуторяни живуть і по їхніх могилах своїми брудними чоботами топчуть й зітхають за старими "добрими" часами за царя Льоні першого (Брежнєва). Хоч сподівалися, що Україна даватиме їм усе готове, проте помилились: вона теж потребує, як і всі держави, праці та старань. Та нашим хуторянам це ще не на руку і не по нутру. "Що мені дала Україна?" - запитують вони. Поки що - нічого, але варто, щоб дала бодай 25 буків на рідну територію і вигнала з голови хуторянські категорії.

Доки буде "моя хата з краю", то держави належної мати не будемо. Еге ж, не будемо!

"ХАЙ БИ ХТОСЬ, АЛЕ НЕ Я!"

Користають люди з цих свобод в нашій рідній Україні. І в цьому відношенні можна почути багато цікавого. От на святій місії є розмова з мужчинами. Говорилося про різні наболілі, а навіть радісні речі. Раптом встає один з присутніх і говорить, що от нема громадської та освітньої праці в селі. Священик як міг пояснив і заохотив, аби вона була. Треба її конче відродити. От, наприклад, до другої світової війни в кожному селі була читальня, кооператив, Сільський Господар, молочарня, Центросоюз, Луговики, Каменярі, Січ, Соколи, Каумці, пластуни, Союз українок, хліборобська молодь, драматичний гурток, хор, оркестр та інше...

- А от має приїхати хтось з області чи району і цю роботу налагоджувати, - говорить по-соломонівськи вищезгаданий громадянин. Священик

ще трохи поговорив та заохотив працювати краще на всіх ділянках, і розмова добігла до кінця.

Другого дня зустрічається священик з одним мешканцем села і зараз зговорилися про вчорашню розмову. А господар коротко: "Та то, прошу, хай хтось робить, аби тільки не я..." Додам, що такою філософією керуються наші земляки не від сьогодні, ані не від вчора. Це стара коломийка, яка заколисує до сну, і є сталим викрутом звільнити себе від усяких громадських та й церковних зобов'язань. Хоч дивно буває, коли така людина на всіх і на все безконечно нарікає, усіх критикує та навіть лає.

Про шкідливість і недоцільність такої хлопської філософії писав та навчав Іван Франко. Пам'ятай, що на тобі мільйонів стан стоїть, і ми не можемо стояти осторонь таких дій, яких ми сьогодні діждалися, і то з превеликої Божої ласки. А коли ми таку знамениту нагоду ще раз прогавимо, то немає чого скаржитися на "воріженьків" і так далі. Отож, влучно мовила свого часу баба Палажка в якогось там нашого рідного письменника, що сама тварина мішок дре і сама... квічить!

Старі римляни колись писали: "Сапієнті сат", що означає: "Мудрому досить!"

Є. ШИДЛОВСЬКИЙ

ЩО ПИШУТЬ І ПРО ЩО ГОВОРЯТЬ...

Редакційна стаття вересневого "Патріярхату" (ч. 297): "...Сестри василіянки в Україні мають свої застереження щодо прийняття Святого Причастя стоячи, бо, на їх думку, треба, як колись, приймати навколішках. Прислухаймося, що говорить перед Св. Причастям священик: "Зі страхом Божим і вірою приступіть". Але коли хтось бажає прийняти Святе Причастя клячачи, то може собі збоку клякнути, і коли священик усіх запричащає, напевно уділить Святе Причастя тим, що клячать. Всі ці питання повинні бути щоденно душпастирем належно пояснені, щоб вірні розуміли, чому і для чого це робиться..." Отож, це найкраща розв'язка і примирливе ставлення до усіх вірних. Бачимо, що "Патріярхат" показує велику дозу второпності, якої нам так потрібно, аби не ускладнювати і так важкої ситуації в наших церквах.

Ідучи до важкохворої в лікарню на Топольній у Львові, на зворотньому шляху маємо розмову: один з громадян просить, щоб дитячу лікарню в Брюховичах відвідували сестри-монахині, бо це вельми корисно хворим дітям, головним чином тим, які довше лежать. До того ще додає, що в кожній лікарні та притулку сиріт чи старших осіб повинні трудитися сестри-монахині чи черниці. Справді, гарна думка, й вона є дуже корисною для вірних і для установ. Сестри працюють з любові до Господа Бога, і тому їхня праця заслуговує нагороди у вічності. Таким чином, вони вельми сумлінно виконують свої завдання і тим можуть сильно спричинитися до

поліпшення не лише матеріального, але й, зокрема, морального добра держави і громадян.

"Українська Греко-Католицька Церква в історії Волині" - на таку тему відбулася в Луцьку, на Волині, наукова програма у днях 24-25 листопада. Конференція проходила в залі Волинського краєзнавчого музею. Так починає оживати зацікавлення волинян своїм минулим і своєю Церквою.

А тепер трохи про стан нашої Церкви у Південній Америці. Ось лист з Аргентини: "Тепер на В. А. відправляє напів українською мовою о. Хавієр, аргентинець, бо Н. В. не дозволяє, щоб о.Г. до нас приїжджав, хоча він у суботу має можливість це робити. Теж від 10-ї години при катедрі не дозволено діяти школі, а тільки від 13 години, так що на Службі Божій немає дітей, а на тій, що правиться об 11-й годині, - то катедра майже порожня" ...Хіба треба і там молитися за переслідувану нашу Церкву?

На липневому соборчику в Бразилії Владика підкреслив вартість української мови та літератури, і це добре, але навіщо постійне оте про "мішаних". Коли латинники про жодних "мішаних" у себе не говорять, то в нас хіба тільки те, щоб своє занехаяти. Або теж оті требники на чужій мові чи й заклик ввести наші церковні пісні на португальській мові? А де ж тут наша Церква, наша культура і те наше "Господи помилуй"? Самі себе руйнуємо і самі себе нищимо!

Володар БУЖЕНКО

ПРО ВЕРВИЦЮ

Один чоловік, повертаючись з цьогорічної прощі до Грушева, мовив таке: "Неприхильник вервиці вказав мені на те, що та вервиця - польське та західне і тому подібне". А я йому кажу: "Дивно, перший раз у житті чую, що "Вірую...", "Отче наш..." і "Богородице Діво..." - латинські і не наші?" Тоді взяв слово і сам апостол вервиці пан де Вольф, бо його машиною ми повертались ввечері до княжого Львова. Отож, мовить пан де Вольф: "Що з того, коли хтось там сказав, що вервиця не наша, а прийшла з заходу?". Тоді питаю я того пана про те, чи він смакує банани. Коли опонент потакнув (бо ж на кожному куті Львова купиш банани), тоді пан де Вольф зауважив: "Гаразд, а чого ж ви в Україні їсьте банани, коли вони не ваші, а з-за кордону?"

Можна радіти з того, що до Грушева приїхала ціла група наших молодих редемптористів, і вони всі при боці, наче шаблюки, носили вервиці на 150 зерен. Слава Богу, що вервиця не пропадає між тими синами святого Альфонса!

В. СОКАЛЬСЬКИЙ

МОЄ НЕБЕСНЕ ВЕСІЛЛЯ

Вже скоро день мого весілля
Радіє в трепеті душа,
Коли почує голос тихий
Свого небесного Царя.

Сплету віночок з різних квітів
І покладу Йому до ніг
Віночок всіх моїх обітів
На цій важкій долині сліз.

До Його зараненого серця
Запалю море свічечок
Візьму свого Царя за руку
І стану з Ним на рушничок.

І Тебе, мій небесний Отче,
Благословення я прошу,
Щоб всі мої терпіння й праці
Пішли на славу й честь Твою.

сестра Йосафатка Іванна ЧОРНОБАЙ

ВЕРШИНА

Вершина, до якої іду я
Це Ти, Господи;
Вершина, до якої лечу я
Це Ти, Господи;
Вершина, до якої повзу часом я
Це Ти, Господи.
Ти завжди для мене вершина.
Вершина Любові,
Вершина Добра,
Вершина Надії,
Вершина Терпіння і Віри.

* * *

Хрест - початок і кінець,
Хрест - радість і печаль,
Хрест - висока досконалість
усього людства на Землі.

Віра Біляєва,
смт Чернелиця на Івано-Франківщині

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ НЕ ЗАБУВ

(Правдива пригода)

Сумний був день перед св. Миколаєм в домі Василя Н. Самі члени родини, котрі до того часу важкою працею заробляли собі на прожиток, лежать смертельно хворі.

Батько був ніби здоровий, але брак праці гнобив його щораз більше і довів майже до розпуки. Понурий і мовчазний, він розділив дітям кусок сухого хліба. Потім вийшов, щоби назбирати трохи сухих галузок на опалення.

Восьмилітній Григорко, найстарший із дітей, клякнув при ліжку хворої мами, і, як умів, потішав її: "Нехай мамуся не журиться. Нинішньої ночі св. Миколай через ангеликів роздає дітям подарунки, а я напишу на табличці просьбу про ліки для мами і положу табличку на печі, а завтра будемо тішитися подарунками св. Миколая".

Хвора тяжко вздихнула, її очі наповнилися слізьми. По хвилині тихо сказала: "Не пиши, Григорко, жодного прохання - до бідних дітей св. Миколай не приходить з подарунками".

Григорко став сумний. Він не міг збагнути, чому св. Миколай мав би не пам'ятати про бідних, але чемних дітей. І перший раз в житті засумнівався у правдивості маминих слів, а був переконаний у доброті св. Миколая.

Коли мама заснула, тихенько висунувся з хати і побіг до піддашя, де на табличці написав таке прохання: "Добрий св. Миколаю! Прошу Тебе, принеси мені ліки для хворої мами, багато грошей для тата, а для нас всіх щось їсти, бо ми всі дуже голодні. Григорко".

В тому піддаші було підмурування для розпалювання вогнища, бо тут сушили восени овочі. Хлопець положив на ньому табличку, а біля неї свій найбільший скарб - коробку сірників, щоби св. Миколай засвітив і міг прочитати. Повний надії, чимскоріше побіг додому, нікому не виявивши своєї таємниці.

Пізно ввечері, коли Григорко спав і солодко мріяв про ангеликів і про св. Миколая, по стрімкому узбіччі гори, яка піднімалася над піддашям, ліз завзятий альпініст С. Він посперечався зі знайомим багатим англійцем, що тієї ночі по непрохідному склоні гори видряпається на вершок, де

опівночі розведе вогонь на знак виграної суперечки. В наплечнику мав смоляне дерево, а коробку сірників, про котру нагадав собі в останню хвилину, встромив в рукавицю.

Вже щасливо перейшов більше чим половину дороги, коли несподівано спіткнувся і з блискавичною швидкістю зсувався в долину, при чому загубив сірники. З розгону впав на дах піддашя, своїм тілом продірявив його і впав на згаданому підмурованню. Однією рукою відчув коробку сірників, котрі Григорко поклав при табличці. Шалена їзда з гори в долину відбулася на щастя без шкоди для здоров'я відважного спортовця. Скоро запалив сірники, щоби зорієнтуватися, де знаходиться. Прочитав лист Григорка, усміхнувся і чимскоріше продовжив мандрівку на щит гори.

Тим разом все йшло добре - опівночі запалив на вершині гори вогонь. Отже, він переміг у суперечці з другом.

Однак наш турист зовсім тим не тішився. Сходячи кращою дорогою з гори, уявляв тепер бідного, голодного Григорка, котрий з таким довір'ям звертався до св. Миколая і так гаряче просив про допомогу для родини. Крім Григорка уявляв також багатьох різних нуждарів різного віку. Вони були нещасливими, але всі просили допомоги у св. Миколая. Йому здавалося, що бачить натовпи людей, які повертаються з Пастирки. А він, котрого мама виховувала на засадах правдивої, католицької віри, він, будучи підлітком, служив товаришам за взір побожності, нині, в поважному віці, навіть не думав про Бога... Легковажний, дурний спорт закрутив йому голову... Догодження пустим амбіціям... Мусить хоч зараз милосердно вчинити.

На підніжжі гори вже чекав на нього товариш, з котрим сперечався. Товариш поклонився йому, визнаючи його перемогу, і вручив виграну суму грошей. Пан С. радо прийняв гроші, а подумки сказав собі: "То буде поміч для бідних".

В готелі скоро взявся до здійснення плану, який по дорозі собі уклав. До великої торби запакував різні продукти разом з пляшкою старого вина, а на сам верх положив виграні гроші. Це все заніс до знаного піддашя, положив торбу біля таблички, на котрій написав: "Доброму Григоркові від св. Миколая", а потім пішов.

Радість, яку відчув Григорко, коли рано побачив дари св. Миколая, неможливо описати. Двигав тяжку торбу, ввійшов втішений до хати. Він міг оповісти здивованим батькам, звідки має ті скарби. До помешкання ввійшов правдивий посол св. Миколая, ангел у людському тілі, турист С., щоб особисто переконатися у нужденній долі родини Григорка. Обіцяв хворій мамі зараз привести лікаря і заопікуватися ними так, щоб вже не терпіли тяжкої недолі.

Здавалося, що радісним подякам ощасливленої родини не буде кінця. Але великодушний добродій відійшов з поспіхом, а на серці було йому так добре, як ще ніколи в житті. Йому здавалось, що небо перед ним відкрилося і що чує спів Ангелів: "Слава во Вишніх Богу, а на землі мир людям доброї волі".

З польської переклала
Анна НАОРЛЕВИЧ